

ÕPPEKAVA: Vabaühenduste inimeste kaasamise programm

1. Õppekava nimetus

Vabaühenduste inimeste kaasamise programm

2. Õppekavarühm

Juhtimine ja haldus (ISCED 0413)

3. Õpiväljundid

Koolituse edukal lõpetamisel õppija:

- eristab organisatsiooni mõju objekti ja inimressurssi ning disainib strateegiast lähtuva uue, selgetel funktsioonidel ja vastutusel põhineva rollistruktuuri;
- analüüsib oma organisatsiooni sisseelamisprotsesse ja tuvastab keele- ning kultuuribarjäärid;
- kohandab organisatsiooni sisesuhtluse, inforuumi ja töökeele põhimõtteid selliselt, et need toetavad uussisserändajate ja muukeelsete sihtrühmade kaasamist ning autonoomset tegutsemist;
- rakendab oma organisatsioonis sisedemokraatia põhimõtteid, jagades iseseisvat otsustusõigust loodud tiimide ja funktsioonide vahel;
- disainib empaatiakaardi ja ressursipõhise (ABCD) meetodi abil uute sihtrühmade kaasamise tegevusplaani ning viib praktikas läbi "suure katsetuse";
- loob süsteemse teadmussiirde raamistiku ja lühijuhendi organisatsiooni uutele eestvedajatele (organisatsiooni mälu tagamine).

4. Õpingute alustamise tingimused

Programm on suunatud tegutsevatele vabaühendustele. Õpingute alustamise eeltingimuseks on:

- organisatsiooni esindatus vähemalt kahe tuumikliikme (juhatuse liige, eestvedaja, koordinaator) poolt;
- valmisolek organisatsiooni tööprotsesside ja sisekultuuri arendamiseks;
- organisatsiooni esmase veebipõhise baasauditi täitmine e-õppe platvormil enne avakohtumist.

5. Õppe kogumaht

Koolituse kogumaht on **120 akadeemilist tundi** (ak.h), mis jaguneb järgmiselt:

- **Auditoorne ja praktiline kontaktõpe:** 68 ak.h (viis füüsilist kohtumist Tartus ja kuus veebipõhist seminar/nõustamist).
- **Iseseisev töö:** 52 ak.h (koosolekute läbiviimine oma organisatsioonis, digitaalse töövihiku täitmine, andmekogumine, uussisserändajate kaasamise praktiline katsetus ja uute partnerlussuhete loomine).

6. Õppe sisu

Programm on jagatud viieks loogiliseks arenguetapiks:

- **Strateegia ja mõjumudel:** organisatsiooni juurprobleemi ja mõjuobjekti kaardistamine, vajalike funktsioonide määratlemine, sisekultuuri analüüs.
- **Senise kaasamise ja kitsaskohtade analüüs:** liikmekogemuse andmete analüüs, sisseelamise pudelikaelte (sh keele- ja kultuuribarjääride) tuvastamine "5x miks" meetodil, uue rolliarhitektuuri ja sisedemokraatia mudeli loomine.
- **Arengueesmärgi ja uute lahenduste disain:** SMART-eesmärgi seadmine, uussisserändajate sihtrühma empaatiakaardi loomine, organisatsiooni inforuumi ja sisemise töökeele kohandamine, kaasamislahenduste disainilaager.
- **Lahenduste katsetamine ja võrgustiku loomine:** ABCD-meetodil kohalike ressursside kaardistamine, "suur katsetus" uute inimeste peal, intervjuud sihtrühma esindajatega ja tagasiside analüüs, virtuaalne võrgustumislaad.
- **Muudatuste elluviimine ja arengu hindamine:** muudatuste juhtimine, teadmussiirde audit, tulevaste meeskonnajuhtide lühijuhendi (meelespea) koostamine, saavutatud arenguhüppe mõõtmine ja edasise tegevuskava koostamine.

7. Õppekeskkonna kirjeldus

- **Füüsiline keskkond:** Kontaktkohtumised toimuvad Tartu Loomemajanduskeskuses (või samaväärses ruumis). Ruumid vastavad tervisekaitse- ja ohutusnõuetele ning on füüsiliselt ligipääsetavad (kaldteed, liftid, kohandatud sanitaarruumid). Ruumides on vajalik esitlustehnika, pabertahvlid ja rühmatöödeks sobiv mööbli asetus.
- **Virtuaalne keskkond:** Õpet toetab ametlik e-õppe platvorm (learn.strateon.consulting), kus asuvad juhendid, auditi vormid ja "Digitaalne töövihik". Veebikohtumised ja arenguekspertide nõustamised viiakse läbi Google Meet keskkonnas.

8. Õppematerjalide loend

- "Digitaalne töövihik" (samm-sammuline tööriist struktuuri, rollide ja tegevusplaanide disainimiseks).
- E-õppe platvormi (learn.strateon.consulting) video- ja tekstijuhised.
- Organisatsiooni enesehindamise baasaudit ja korduv audit.
- Koolitajate ja arenguekspertide slaidimaterjalid ja esitlused.

9. Lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid

- **Lõpetamise tingimused:** Õpingud loetakse edukalt läbituks, kui õppija (organisatsioon) on osalenud vähemalt 75% kontakt- ja veebikohtumistel ning on sooritanud nõutud iseseisvad tööd (täitnud digitaalse töövihiku etapid, viinud läbi lahenduse "suure katsetuse" ja esitanud lõpliku tegevuskava).
- **Väljastatavad dokumendid:**
 - **Tunnistus:** väljastatakse õppijale juhul, kui koolituse lõpetamise tingimused on täidetud ja õpiväljundid on saavutatud (sh korduv audit täidetud).
 - **Tõend:** väljastatakse õppijale osalemise kohta juhul, kui õpiväljundid jäid osaliselt saavutamata või osalusprotsent oli väiksem, kuid õppija võttis osa vähemalt pooltest kontaktõppe tundidest.

10. Koolitaja kompetentsus

Koolituste ja nõustamiste läbiviijad (koolitajad, arengueksperdid, konsultandid) omavad vähemalt kõrgharidust või pikaajalist (vähemalt 3 aastat) tõendatud praktilist kogemust vabaühenduste juhtimise, organisatsioonide arendamise, teenusedisaini, sisedemokraatia või

mitmekesisuse ja lõimumise (sh uussisserändajate kaasamise) valdkonnas. Täiskasvanute koolitamise kogemus ja metoodiline ettevalmistus on nõutud.